

MAVO 3 BROCHURE *2024-2025*

DURF TE KIEZEN

Van profielkeuze
tot vervolgopleiding

VOORWOORD

Wie ben ik?

Wat kan ik?

Wat wil ik?

Deze drie vragen staan centraal bij het maken van keuzes voor jouw toekomst. Dit schooljaar ga je met de overstap van mavo 3 naar mavo 4 zo'n belangrijke keuze maken: de profielkeuze.

Door het maken van een keuze voor een bepaald profiel creëer je voor jezelf mogelijkheden voor later, voor een vervolgopleiding en voor een leuk en interessant beroep. Let er op dat je bij het laten vallen van vakken bepaalde keuzemogelijkheden moeilijker kunt maken!

Ga bij het kiezen of laten vallen van een vak niet alleen uit van een rapportcijfer, de vraag of je een leraar of lerares aardig vindt, een vriend of vriendin dat vak kiest.

Houd vooral in de gaten dat het om **jouw** toekomst gaat!

Uiteindelijk moet je deze keuze zelf maken, maar de school is er ook om jou en je ouders daarbij te helpen. Bovendien willen docenten graag hun vak met je bespreken en kan de decaan je van alles vertellen over vervolgopleidingen, toekomstmogelijkheden en de profielen die daarvoor nodig zijn. Twijfel je aan je eigen mogelijkheden? Blijft het maken van de keuze moeilijk? Praat daar dan over met je ouders, stap eens op je mentor af of bespreek je twijfels of onzekerheden met de decaan.

In deze brochure is een overzicht te vinden van alle keuzes die je kunt maken. Je vindt antwoord op vragen als 'Wat zijn de verschillen tussen de onderbouw en de bovenbouw?' 'Waar zit de uitdaging?' en 'Welke kansen liggen er voor mijn eigen toekomst?'. Na het keuzeproces en het profielkeuzeformulier vind je informatie over alle aangeboden vakken in de bovenbouw.

Volop mogelijkheden en kansen dus om een bewuste keuze te maken! Met een goede voorbereiding, een gericht toekomstplan en een daarop gekozen profiel ligt de wereld voor je open.

Kortom: dit wordt je eerste stap naar een weloverwogen keuze!

Veel succes!

Maurien Ackermann
decaan mavo

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
1. TIJDPAD KEUZEPROCES 2024-2025	4
2. STAGEWEEK EN PROFIEL PROJECT	5
3. DE PROFIELEN	6
3.1 ECONOMIE	6
3.2 ZORG EN WELZIJN	6
3.3 GROEN.....	6
3.4 TECHNIEK	6
4. PROFIELKEUZE MAVO 3 → MAVO 4	7
5. DE GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN	8
5.1 HET VAK: NEDERLANDS	8
5.2 HET VAK: ENGELS.....	9
5.3 HET VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING (LO)	10
6. DE KEUZEVAKKEN	10
6.1 HET VAK: AARDRIJKSKUNDE	11
6.2 HET VAK: BIOLOGIE	12
6.3 HET VAK: DUIJS.....	13
6.4 HET VAK: FRANS	14
6.5 HET VAK: GESCHIEDENIS	15
6.6 HET VAK: ECONOMIE	16
6.7 HET VAK: WISKUNDE	17
6.8 HET VAK: NATUURKUNDE.....	18
6.9 HET VAK: SCHEIKUNDE.....	19
6.10 HET VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 (LO2)	20
6.11 HET VAK: INFORMATIETECHNOLOGIE (INFT)	21
7. DOORSTROMEN VAN MAVO 4 NAAR HAVO 4	22
8. PROFIELKEUZE HAVO	23
VAKKENPAKKETKEUZE BOVENBOUW HAVO 2025	23
9. MBO-OPLEIDINGEN 2024-2025	25
9.1 PROFIEL ECONOMIE.....	26
9.2 PROFIEL ZORG EN WELZIJN	28
9.3 PROFIEL GROEN.....	29
9.4 PROFIEL TECHNIEK	30
10. OPEN DAGEN	32
11. HET DECANAAT OP DE KSH	34

1. TIJDPAD KEUZEPROCES 2024-2025

Oktober – april

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) in de mentorlessen

Met behulp van “Tumult in de bovenbouw-LOB dossier”

Donderdag 24 oktober 2024

MBO markt; leerlingen bezoeken het Nova en volgen een presentatie van een MBO-opleiding naar keuze.

November/ december 2024

MOL-gesprekken

Ter voorbereiding van de aankomende voorlopige profielkeuze zijn er gesprekken tussen mentor, ouder(s) en leerlingen, de zogeheten MOL-gesprekken.

December 2024

Sollicitatieproject; leerlingen schrijven een CV en maken een eigen sollicitatievlog

Woensdag 15 januari 2025

Voorlichtingsavond profielkeuze

Op deze avond wordt informatie gegeven over te kiezen profielvakken in mavo 4 en de mogelijkheden na de mavo.

10-14 februari 2025

Stageweek; leerlingen lopen een week stage bij bedrijf naar keuze en doen hiervan verslag in hun stagelogboek.

Donderdag 20 maart 2025

Definitieve profielkeuze

Uiterlijke datum voor het digitaal invullen van de definitieve profielkeuze. Daarbij ontvangen wij graag een digitale handtekening van een van de ouders/verzorgers ter bevestiging van de keuze.

Woensdag 28 mei 2025

Profiel Project; leerlingen geven een presentatie over een beroep naar keuze voor medeleerlingen, docenten en familie tijdens de Beroepenmarkt.

2. STAGEWEEK EN PROFIEL PROJECT

Dit schooljaar hebben de mavo 3 leerlingen een stageperiode.

Deze vindt plaats in de week van week van 10 t/m 14 februari 2025

Voor de stage zullen de leerlingen een reeks van zaken doorlopen:

- het zelfstandig vinden van een stageplaats
- het laten tekenen van het stagecontracten, retourneren bij de mentor vóór de kerstvakantie
- stage-logboek wordt uitgedeeld en besproken tijdens het mentoruur
- de stageweek (minimaal 25 uur)
- het bijhouden van het stage-logboek in de stageweek
- het bezoek van docenten aan het stageadres tijdens de stageweek
- leerlingen houden een korte presentatie in het mentoruur over hun stageweek

Aan het eind van het schooljaar presenteren de leerlingen van mavo 3 hun profiel project.

Dit vindt plaats op woensdag 28 mei, van 15.30 tot 17.00 uur.

Voor dit project worden een aantal onderdelen doorlopen:

- profiel project boekje wordt uitgedeeld en besproken tijdens het mentoruur
- bij het bijhouden van het profiel project-logboek
- voorbereidende werkzaamheden voor de presentatie
- leerlingen geven een presentatie over een beroep naar keuze voor medeleerlingen, docenten en familie tijdens de Beroepenmarkt.
- Totaal minimaal 20 uur

Een hele weg te gaan en hopelijk een zeer plezierige ervaring voor allen.

Het gehele proces zal begeleid en gevolgd worden door Maurien Ackermann (decaan) en de mentoren van mavo 3.

3. DE PROFIELEN

Op de mavo zijn er vier profielen:

- Economie
- Zorg en Welzijn
- Groen
- Techniek

Elk profiel heeft zijn eigen kenmerken. Hieronder volgt de kenmerken.

3.1 Economie

Verplicht: *economie*
Keuze: *wiskunde of Frans*

Als je belangstelling hebt voor dit profiel, wil je graag bezig zijn met handel, met inkoop en verkoop. Ook de horeca hoort bij dit profiel, evenals de beroepen die met orde en gezag te maken hebben.

Eventuele beroepen zijn: Administratief Medewerker, Management Assistent, Intercedent, Commercieel Medewerker Bank- en Verzekeringswezen, Beveiligger, Politieagent, Kok, Kelner, Interieuradviseur en Verkoopsspecialist Mode.

3.2 Zorg en Welzijn

Verplicht: *biologie*
Keuze: *wiskunde of geschiedenis of aardrijkskunde.*

Als je belangstelling hebt voor deze richting, wil je graag met mensen omgaan. Je maakt makkelijk contact en kunt goed luisteren.

Eventuele beroepen zijn: Onderwijsassistent, Apothekersassistent, Doktersassistent, Tandartsassistent, Verpleegkundige, Verzorgende, Helpende, Kapper, Pedicure, Kraamverzorgster, Pedagogisch Werker op een Kinderdagverblijf of Buitenschoolse Opvang (BSO).

3.3 Groen

Verplicht: *wiskunde*
Keuze: *NaSk 1 of biologie*

Als je belangstelling hebt voor deze richting, werk je graag in de natuur. Je werkt met planten of dieren en vaak buiten. Je bent bereid om de handen uit de mouwen te steken.

Eventuele beroepen zijn onder andere: Bloemist, Tuinman, Planten- en Groentekweker, Medewerker Bloemenveiling, Hovenier, Veehouder, Dierenverzorgster, Dierenartsassistent, Medewerker Manege of Dierenwinkel, Levensmiddelentechnoloog en Kwaliteitsmedewerker.

3.4 Techniek

Verplicht: *wiskunde en NaSk 1*

Als je belangstelling hebt voor deze richting, wil je graag met je handen werken of iets nieuws ontwerpen. Je houdt er van iets te maken, in elkaar te zetten, te repareren of onderhouden. Verder zit je graag achter de computer.

Ook transport en logistiek en de grafische industrie horen bij dit profiel.

Eventuele beroepen zijn: Bouwkundig Tekenaar, Onderhoudsmonteur, Timmerman, Dakdekker, Medewerker ICT, Netwerkbeheerder, Operationeel Technicus, Constructiewerker, Vliegtuigmonteur, Maritiem Officier, Binnenvaartschipper, Automonteur, Fietstechnicus, Opzichter, Meubelmaker, Juwelier, Landmeter en Edelsmid.

4. PROFIELKEUZE MAVO 3 → MAVO 4

Gemeenschappelijke deel (verplicht ✓)			
✓ Nederlands	✓ Engels	✓ Mentoruur	✓ Lichamelijke Opvoeding
Profiel			
Economie	Zorg en welzijn	Groen	Techniek
✓ Economie <i>Kies 1 profielvak</i> Wiskunde Frans Duits	✓ Biologie <i>Kies 1 profielvak</i> Wiskunde Geschiedenis Aardrijkskunde	✓ Wiskunde <i>Kies 1 profielvak</i> Natuurkunde (NaSk1) Biologie	✓ Wiskunde ✓ Natuurkunde (NaSk1)
Keuzevakken vrije deel			
Kies 2 à 3 vakken	Kies 2 à 3 vakken	Kies 2 à 3 vakken	Kies 2 à 3 vakken
Frans Duits Wiskunde Geschiedenis Aardrijkskunde Biologie LO2* INFT*	Frans Duits Wiskunde Geschiedenis Aardrijkskunde Economie Scheikunde (NaSk2) LO2* INFT*	Frans/ Duits Aardrijkskunde Biologie Natuurkunde (NaSk1) Scheikunde (NaSk2) LO2* INFT*	Frans/ Duits Aardrijkskunde Biologie Scheikunde (NaSk2) LO2* INFT*

* LO2 en INFT (informatietechnologie) kunnen *niet* beide gekozen worden.

✓ = verplicht

/ = keuze maken

N.B.:

- Kies een vak maximaal één keer!
- Voor je eindexamenpakket voor mavo 4 mag je alléén vakken kiezen die je in leerjaar 3 hebt gevolgd.
- Natuurkunde (NaSk1) kan alleen gekozen worden in combinatie met wiskunde.
- 3e keuzevak is verplicht voor de overstap van mavo4 naar havo4, maar dit moet roostertechnisch wel mogelijk zijn
- Voor alle vakken geldt een minimum van 10 leerlingen.

5. DE GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN

5.1 Het vak: Nederlands

1. Wat doe je bij Nederlands?

Bij Nederlands houd je je met name bezig met luistervaardigheid, spreekvaardigheid, leesvaardigheid en schrijfvaardigheid. Daarnaast lees je een aantal korte fictieverhalen. Spreekvaardigheid en schrijfvaardigheid tellen voor 25% mee met het schoolexamen (SE).

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Lezen, schrijven, luisteren en spreken zijn de vier hoofdvaardigheden. Die worden regelmatig geoefend. Ook wordt theorie besproken: hoe zit een tekst in elkaar? Wat is een motief en het thema? Hoe maak je gebruik van argumenten in een discussie en aan welke kenmerken moet bijvoorbeeld een sollicitatiebrief voldoen? Daarbij komen ook bijvoorbeeld spelling en woordbetekenis als terugkerende lesonderdelen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Alle aandacht gaat naar onderdelen uit die in het schoolexamen en het Centraal Schriftelijk Eindexamen worden getoetst.

4. Welke valkuilen zijn er?

Sommige leerlingen vinden het moeilijk te begrijpen dat Nederlands een vak is waarvoor je niet alleen moet leren, maar ook veel moet oefenen. Omdat ze de taal al spreken, denken ze dat er niets meer achter steekt dan wat ze al weten.

5. Wat is de uitdaging?

Wanneer je dieper ingaat op de achtergronden van een gelezen boek of bijvoorbeeld de opbouw van een tekst, ga je verbanden zien die je daarvoor niet herkende. Je ziet hetzelfde, maar opeens zegt het je meer. Je begrijpt dan niet dat je het daarvoor niet ook zo zag. Het is alsof er opeens een deur is opengegaan.

6. Wil je meer weten over Nederlands in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met Nederlands?

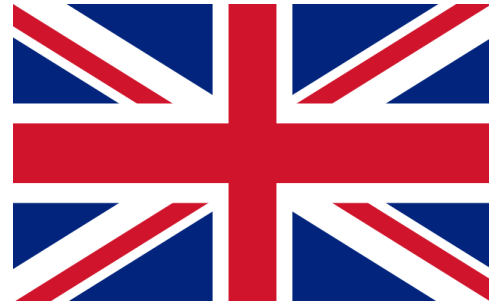
Wat voor opleiding je hierna ook gaat volgen, Nederlands is uiteraard altijd het vak waarin je les krijgt, verslagen moet maken, presentaties moet houden, toetsen moet maken en examens moet doen, zowel mondeling als schriftelijk. Daarom is Nederlands dan ook de basis voor elke vervolgopleiding.

5.2 Het vak: Engels

1. Wat doe je bij Engels?

Engels is een verplicht vak. Je zal deze wereldtaal hoe dan ook gebruiken in je toekomst. De nadruk in de bovenbouw ligt dan ook op het verbeteren van de 4 vaardigheden.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Om beter te kunnen lezen, schrijven, luisteren en spreken in het Engels heb je veel oefening en een grote woordenschat nodig. Daar werk je eigenlijk elke les aan bij Engels.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Je kan in de bovenbouw veel meer vaardigheidstoetsen verwachten waarin je laat zien hoe je niveau in de taal groeit en dat je de geleerde basiskennis kunt toepassen.

4. Welke valkuilen zijn er?

Eerlijk is eerlijk, veel leerlingen vinden hun Engels al goed genoeg. Maar het niveau Engels wat van Nederlandse examenleerlingen verwacht wordt is hoog! Daar hoort dus bijv. ook goede uitspraak en begrip van moeilijk lees- en luister-materiaal bij.

5. Wat is de uitdaging?

Naast nodig is het ook fijn als je Engels op hoog niveau kan begrijpen en gebruiken. Reken maar dat het je kansen in je toekomstige studie, werk en wellicht zelfs privéleven vergroot!
So, go for it!

6. Wil je meer weten over Engels in de bovenbouw?

Vraag het aan je enthousiaste docenten.

7. Wat kan je met Engels?

Engels kan je bijna bij alle beroepen gebruiken. Denk aan internationale klanten, of het nou bij de kapper is of op kantoor, je zal elkaar moeten begrijpen in het Engels.

5.3 Het vak: Lichamelijke Opvoeding (LO)

1. Wat doe je bij lo?

Spel, atletiek, bewegen op muziek, zelfverdediging en turnen.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Bewegen, bewegen en regelen (bijv. een spel leiden). Verder is samenwerken ontzettend belangrijk. Het allerbelangrijkste is inzet en doorzettingsvermogen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Grotere mate van zelfstandigheid, meer keuze d.m.v. Sport Oriëntatie en verdieping van de aangeboden lesstof.

4. Welke valkuilen zijn er?

Voor lo zien we weinig valkuilen. Met enthousiasme kom je al heel ver.

5. Wat is de uitdaging?

Door een enthousiaste inzet je grenzen te verleggen (je kunt meer dan je denkt!), nieuwe dingen te leren en plezier met elkaar te beleven.

6. Wil je meer weten over lo in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met lo?

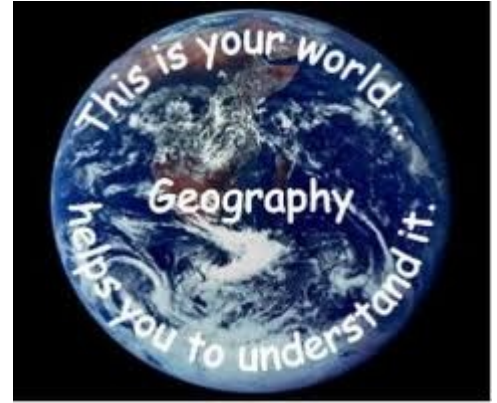
Je kunt opleidingen volgen die met sport en bewegen te maken hebben.

6. DE KEUZEVAKKEN

6.1 Het vak: Aardrijkskunde

Bij het vak aardrijkskunde leer je de wereld kennen. Hoe ziet het landschap eruit, waarom ziet het er zo uit en hoe leven de mensen daar. Van het leven in Hoofddorp tot in de uithoeken van elk continent.

1. Wat doe je bij aardrijkskunde?

Je leert over verschillende geografische onderwerpen en kan deze toepassen op verschillende gebieden. Zo leer je over van Arm en Rijk in verschillende landen, over het Weer en Klimaat in Nederland, Spanje en de VS. Andere onderwerpen die aan bod komen zijn grenzen en identiteit, bronnen van energie en bevolking en ruimte.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Werken met de atlas, samenvattingen maken, samenwerken, kaarten interpreteren.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de onderbouw gaan we minder diep op de onderwerpen in. In de bovenbouw leer je je aardrijkskundige kennis toe te passen op verschillende landen in de wereld. Er wordt ook meer van je inzicht verwacht.

4. Welke valkuilen zijn er?

Het onderschatten van het vak is de grootste valkuil. Denken van ik kan het wel. Je moet nu niet alleen meer begrippen leren. Nu moet je echt de verbanden zien en de begrippen toepassen. Ook vergissen leerlingen zich nog wel in de broninterpretatie.

5. Wat is de uitdaging?

De afwisseling van het vak is de grootste uitdaging. Met aardrijkskunde ga je op reis door de wereld.

6. Wil je meer weten over aardrijkskunde in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met aardrijkskunde

In de opleidingen van de horeca, het toerisme en de transportwereld, is het vak zeker nuttig. Ook is het natuurlijk het vak om de wereld om je heen te begrijpen.

6.2 Het vak: Biologie

1. Wat doe je bij biologie?

Het menselijk lichaam (processen en systemen), afval en milieu, ecologie planten, dieren, erfelijkheid, evolutie, voeding, gedrag.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Microscopie, biologisch onderzoek kunnen uitvoeren.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de bovenbouw is er meer tijd voor verdieping van de stof die in de onderbouw is behandeld. Er wordt meer zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid verwacht. Er is ook veel herhaling van de stof uit de onderbouw.

4. Welke valkuilen zijn er?

De hoeveelheid stof kan soms tegenvallen, veel (begrijpend) lezen, veel tekst!
Bij elkaar moeten 4 tekstboeken onderbouw en bovenbouw worden doorgespit voor het eindexamen.

5. Wat is de uitdaging?

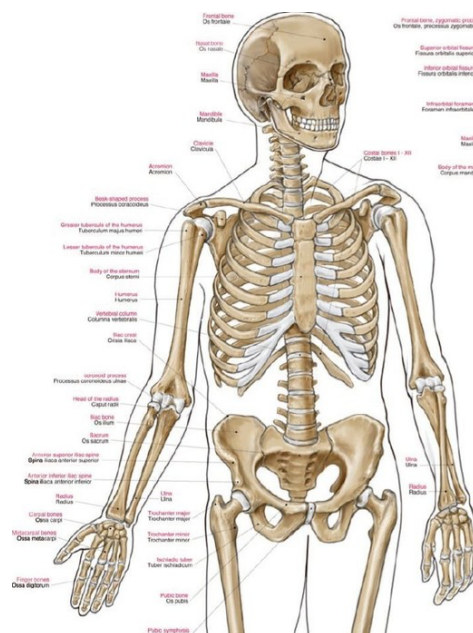
Afwisseling van theorie en praktische opdrachten.

6. Wil je meer weten over biologie in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met biologie?

Laboratoriumschool, Verpleegkunde niveau 4, Verzorgende niveau 3 en 4, Verzorgende IG-niveau 4,
Medisch laborant, Assistentie Gezondheidszorg, UV-opleidingen, Agrarische opleidingen, Milieu-inspecteur.

6.3 Het vak: Duits

1. Wat doe je bij Duits?

Je leert de taal op het niveau van je leeftijdgenoten, wat inhoudt dat je op een eenvoudige manier leert communiceren over onderwerpen die jou boeien.

We oefenen op een alledaags taalniveau over dingen als uitgaan, hobby's, lifestyle, bijbaantjes, vakantie, ambities voor de toekomst etc.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

We doen dit vooral met gespreksvaardigheid en door te schrijven. Je zult zien dat het een leuke ervaring is als je zomaar een gesprekje/interview in het Duits kunt houden of een e-mail in het Duits kunt schrijven aan bijvoorbeeld een Duitse scholier!

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Er wordt vooral getraind en getoetst op vaardigheden. Aan de basis daarvan ligt natuurlijk de woordenschat. Het tussentijdse examen Duits bestaat uit een leesvaardigheidstoets. Daar besteden we in het (voor) examenjaar veel aandacht aan.

4. Welke valkuilen zijn er?

Je moet je realiseren dat er meer getoetst wordt op vaardigheden, maar dat je daarvoor ook veel basisstofkennis nodig hebt. Een vreemde taal leren betekent ook regelmatig herhalen. Minder toetsen maar meer stof.

5. Wat is de uitdaging?

Oefenen, oefenen, oefenen. Een taal (en dus ook Duits) krijg je alleen maar onder de knie als je veel oefent. Het is dus geen kwestie van het 'even' snappen. We verwachten dus dat je je blijft inzetten en goed meedoet.

6. Wil je meer weten over Duits in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

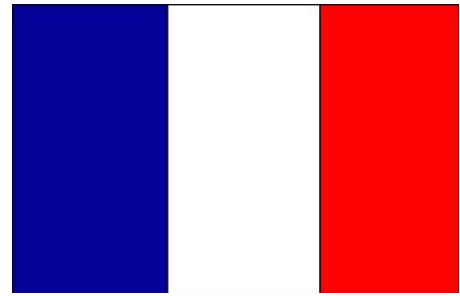
7. Wat kan je met Duits?

Toerisme, receptioniste, secretaresse, handel en ondernemen (mavo/havo), technische opleidingen, autobranche. Zoek maar eens op een vacaturesite op "Duits" en je zult zien dat het vaak een groot pluspunt is als je Duits kunt!

6.4 Het vak: Frans

1. Wat doe je bij Frans?

Bij het leren van een taal zijn woordkennis of grammatica natuurlijk belangrijk, maar bij een taal gaat het er vooral om wat je er in de praktijk mee kunt doen. We schenken daarom veel aandacht aan spreek- en luistervaardigheid en lees- en schrijfvaardigheid.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Elke vaardigheid heeft in de methode die we gebruiken een apart hoofdstuk. Er worden zoveel mogelijk authentieke lees- en luisterteksten aangeboden. Leesvaardigheid, luistervaardigheid en spreekvaardigheid worden getoetst in het schoolexamen. De intensieve vaardigheidstrainingen in de bovenbouw vragen veel discipline en zelfstandigheid van de leerlingen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de onderbouw ligt de nadruk vooral op het opdoen van kennis van de taal. In de bovenbouw wordt vooral de toepassing van belang. De in de onderbouw opgedane kennis wordt daarmee nuttig ingezet voor een goede taalbeheersing.

4. Welke valkuilen zijn er?

Bij het centraal examen wordt voornamelijk leesvaardigheid getoetst. Omdat dit een belangrijk deel van het examencijfer bepaalt en veel leerlingen de leesteksten van het examen als moeilijk ervaren, besteden we gedurende het examenjaar veel aandacht aan leesstrategieën. Kort voor het centraal examen bieden we nog een extra training aan om de leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op het belangrijke examen.

5. Wat is de uitdaging?

Je kunt je goed uitdrukken en eenvoudige teksten begrijpen in de Franse taal.

6. Wil je meer weten over Frans in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met Frans?

Frans is de officiële taal van 33 landen. Daarmee is de Franse taal een van de belangrijke hoofdtalen. Voor wie een opleiding wil gaan doen voor toerisme, de reisbranche, internationaal wegverkeer of horeca is beheersing van de Franse taal een groot voordeel. Met de voortschrijdende internationalisering is Frans ook bij economische studies een groot pluspunt op het CV. Bij veel bedrijven hebben mensen die hun talen spreken een streepje voor.

6.5 Het vak: Geschiedenis

1. Wat doe je geschiedenis?

Het eindexamen geschiedenis gaat over staatsinrichting en de belangrijkste onderwerpen uit de twintigste eeuw, zoals de Eerste- en Tweede Wereldoorlog. Daar krijg je in de vierde klas dus les over.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

In de vierde klas krijg je naast de zogenaamde 'leervragen' ook meer bronnenvragen. Daarnaast moet je goed je eigen antwoorden kunnen beargumenteren.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Er is niet zoveel verschil met de onderbouw. Het is iets meer stof en iets moeilijkere vragen, maar sommige onderwerpen heb je in de onderbouw ook al gehad. Het belangrijkste verschil is dat je nu echt naar het eindexamen toewerkt. Het tempo ligt daardoor wat hoger dan in de onderbouw. Er is maar beperkte tijd en we moeten alle stof behandelen.

4. Welke valkuilen zijn er?

De grootste valkuilen zijn: te laat beginnen met leren (het is veel stof!) en dat je te korte antwoorden geeft. Het gebeurt regelmatig dat examenkandidaten wél het antwoord weten, maar dat niet duidelijk opschrijven, waardoor ze niet alle punten krijgen. Daar zijn we dus nog strenger op dan je al in de onderbouw van ons gewend bent.

5. Wat is de uitdaging?

De uitdagingen bij geschiedenis zijn begrijpend lezen, interpreteren van bronnen, argumenten goed onder woorden brengen, antwoorden helder opschrijven, hoger tempo, meer leerstof.

6. Wil je meer weten over geschiedenis in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met geschiedenis

Geschiedenis is zeer nuttig bij opleidingen waar je geacht wordt jezelf breed te ontwikkelen, zoals de opleiding tot Onderwijsassistent en Media- en Toerisme opleidingen. Bij Geschiedenis leer je daarnaast niet alleen de wereld om je heen begrijpen, maar daar ook kritisch naar kijken en een eigen mening over formuleren.

De opmerking dat het allemaal toch al is gebeurd is echt verleden tijd!

6.6 Het vak: Economie

1. Wat doe je bij economie?

Elke euro die gezinnen, bedrijven en de overheid verdienen kunnen ze maar één keer uitgeven. Welke keuzes maken zij? Welke keuzes maken bedrijven om winst te maken? Wat doet de overheid met mensen die arm zijn en weinig keus hebben?

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Rekenen. Begrijpend lezen. Interesse in de wereld om je heen hebben en krijgen.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

We gaan in de bovenbouw meer op examenniveau werken en toetsen. We gaan de wat diepere berekeningen maken die bedrijven, gezinnen en overheid maken. Ook is de stof veel meer en verdiepend.

4. Welke valkuilen zijn er?

Verdwalen in de vele begrippen die je moet kennen en begrijpen.

Antwoorden niet volledig formuleren.

Niet tijdig de basisrekenvaardigheden onder de knie hebben.

5. Wat is de uitdaging?

Rekenopgaven met procenten begrijpen. Begrijpend leren lezen. Verbanden leggen tussen onderwerpen en begrippen.

6. Wil je meer weten over economie in de bovenbouw?

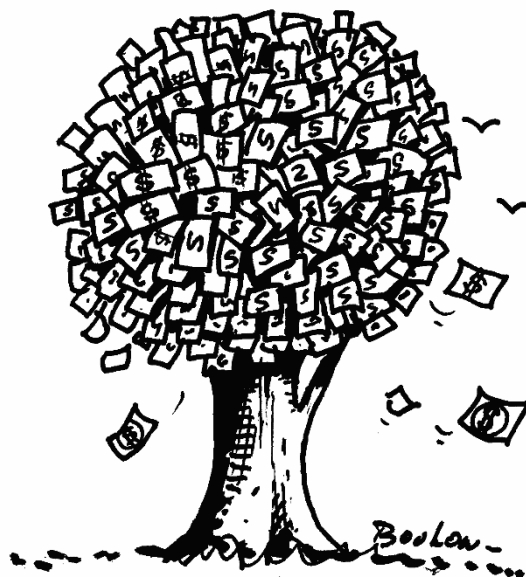
Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met economie?

Havo-4 profiel E&M: verplicht

Andere profielen: nuttig

ROC-opleidingen: verplicht/nuttig: Management, Administratie, Detailhandel, Groothandel.

6.7 Het vak: Wiskunde

1. Wat doe je bij wiskunde?

Wiskunde is de wetenschap die zich bezighoudt met de eigenschappen van getallen, patronen en structuren. Je leert bij wiskunde informatie verwerken, kritisch analyseren en logisch redeneren. Als voorbereiding op het examen houden we ons bezig met vier hoofdonderwerpen:

1. Verbanden: lineair, kwadratisch, hyperbolisch en exponentieel.
2. Tabellen, grafieken & formules: weten hoe je een tabel, grafiek en formule opstelt en kan aflezen.
3. Rekenen, meten & schatten: omgaan met de wetenschappelijke notatie, verhoudingen, procenten en verhoudingstabellen.
4. Meetkunde: rekenen met figuren en hoeken, goniometrie (sinus, cosinus, tangens) in het platte vlak en in de ruimte, rekenen met oppervlakte en inhoud.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Voor wiskunde heb je verschillende vaardigheden nodig: bijvoorbeeld getalbegrip, schattingsvermogen, omgaan met grootheden, eenheden en formules en het kunnen rekenen met cijfers en letters. Verder heb je alle vaardigheden en onderdelen nodig die je voorgaande jaren bij wiskunde hebt geleerd.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Het tempo in de bovenbouw is hoger dan in de onderbouw. Ook zijn de vraagstukken en problemen die je moet oplossen complexer: ze vereisen meer denkstappen. Hiervoor is het belangrijk dat je in staat bent om nauwkeurig en zelfstandig te werken.

4. Welke valkuilen zijn er?

De grootste valkuil is onderschatting: sommige leerlingen denken dat ze wiskunde wel begrijpen en maken hierdoor beperkt tot geen opgaven meer. Wiskunde is echter bij uitstek een vak waarbij vaardigheden geleerd worden door veelvuldig te oefenen. Het maken (en blijven maken!) van opgaven is dus heel erg belangrijk.

5. Wat is de uitdaging?

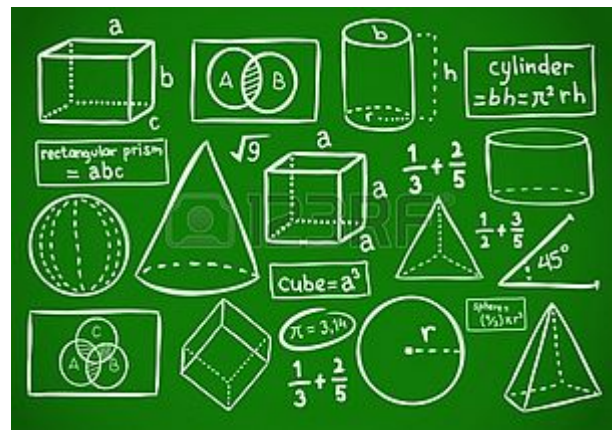
De grootste uitdaging bij wiskunde is om oplossingen te vinden voor wiskundige problemen. Wiskunde is eigenlijk één grote puzzel en het vak geeft veel voldoening wanneer je in staat om de puzzelstukjes te begrijpen en hiermee de puzzel op te lossen.

6. Wil je meer weten over wiskunde in de bovenbouw?

Neem dan contact op met je wiskundedocent. Alle wiskundedocenten kunnen je meer vertellen over het vak.

7. Wat kan je met wiskunde?

Wiskunde is voor sommige vervolgoopleidingen een verplicht vak maar voor nog veel meer beroepen een handig vak. Kijk op de website van de vervolgoopleidingen waar jij interesse in hebt of wiskunde verplicht is. Beroepen waarbij je wiskunde nodig hebt of handig is, zijn bijvoorbeeld: Kok, Kelner, Verpleegkundige, Doktersassistent, Hovenier, Bloemist, Administrateur, Boekhouder, Taxateur, Metaalbewerker, Timmerman, Elektromonteur, Bouwkundig tekenaar, Architect.

6.8 Het vak: Natuurkunde

1. Wat doe je bij natuurkunde?

Veel onderwerpen uit de onderbouw komen terug: elektriciteit, snelheid, geluid, krachten, warmte, energie, stoffen, materiaalkennis, etc.

In de bovenbouw gaat het voornamelijk om verdieping.

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Practicum doen, analyseren en oplossen van natuurkundige vraagstukken, waarbij kennis van de wiskunde noodzakelijk is.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Onderwerpen worden natuurlijk uitgebreider behandeld, maar ook wordt er veel meer met formules gewerkt, er wordt meer wiskundig inzicht gevraagd en probleemoplossend denken.

4. Welke valkuilen zijn er?

Veel leerlingen vinden het lastig om praktische onderwerpen te "vertalen" naar een herkenbaar natuurkundeprobleem en uit de tekst de juiste informatie te halen voor de juiste formule.

5. Wat is de uitdaging?

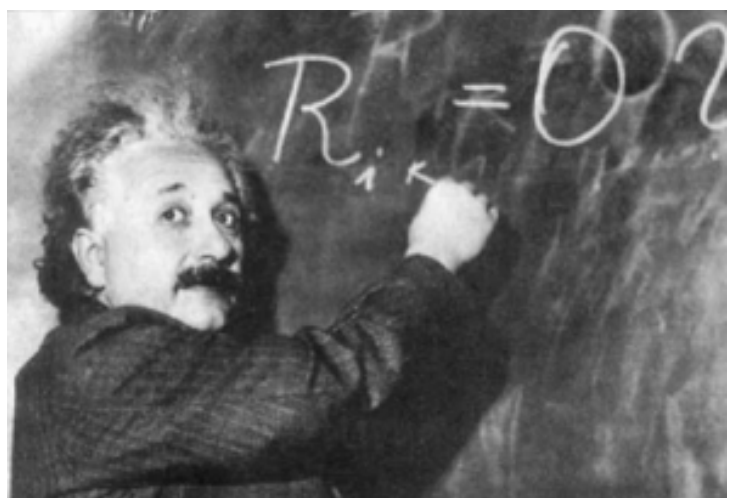
Natuurkunde is overal! Natuurkunde leert je hoe je verschijnselen uit het (dagelijkse) leven kunt verklaren, maar ook hoe je deze verschijnselen kunt onderzoeken. Natuurkunde was vroeger vaak noodzakelijk voor degenen die een technische studie willen volgen, maar tegenwoordig is het niet meer weg te denken in de gezondheidszorg en geneeskunde (röntgen, MRI, echo, radioactieve stoffen voor bestraling of als tracers, allerlei audio/visuele apparatuur...etc....etc..). Daarnaast behoort kennis van dagelijkse verschijnselen om ons heen ook tot de algemene ontwikkeling van iedereen.

6. Wil je meer weten over natuurkunde in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

7. Wat kan je met natuurkunde?

Sportinstructeur, Opticien,
Lichttechnicus, Autotechniek,
Elektrotechniek.

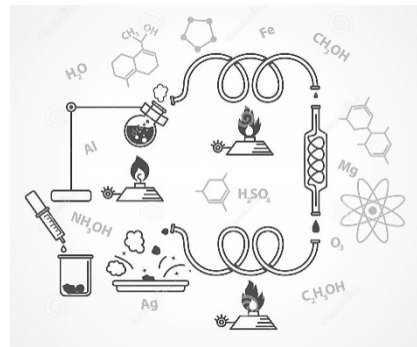
6.9 Het vak: Scheikunde

Het vak: NASK 2

Op het VMBO wordt scheikunde NASK 2 genoemd. Het is een keuze vak. Maar wat is scheikunde nu eigenlijk en wat kun je er mee?

Scheikunde houdt zich bezig met stoffen. Alles om je heen bestaat uit stoffen; hele grote mengsels van stoffen zoals boeken, tablets, huizen etc. maar ook hele kleine mengsels van stoffen zoals medicijnen, inkt en eiwitten. In de scheikunde kijk je niet alleen naar de eigenschappen van die stoffen, maar ben je ook bezig met het omzetten van stoffen in andere stoffen. We kijken naar de bouwstenen van die stoffen en naar de structuur ervan.

Omdat overal ter wereld stoffen worden gemaakt en gebruikt, bestaat er dus geen wereld zonder scheikunde.

Wat doe je bij scheikunde?

Bij scheikunde ga je heel veel nieuwe dingen leren over stoffen. Sommige onderwerpen zoals *stoffen & mengsels* heb je al een beetje bij natuurkunde gehad. Bij scheikunde leer je bijvoorbeeld hoe je een mengsel kan scheiden. Ook kom je iets te weten over de kleinste bouwstenen van stoffen genaamd atomen. Je leert hoe stoffen met elkaar kunnen reageren. Verder ga je bekijken hoe nieuwe stoffen gemaakt worden, leer je iets over chemische reacties, zuren & basen en bekijk je de bijzondere eigenschappen van metalen. Dat is best wel veel!

Welke vaardigheden heb je nodig?

Voor dit vak moet je goed kunnen lezen, rekenen en soms een beetje puzzelen. Je bent ook een beetje analytisch ingesteld. Dat wil zeggen dat je een vraag of probleem goed kunt beschrijven en daar een oplossing voor kan vinden. Soms moet je gewoon je boeren verstand gebruiken, soms moet je ook een beetje logisch nadenken. Bij het practicum moet je netjes werken en je kunt goed overzicht houden.

Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Het grootste verschil met de onderbouw is dat veel onderwerpen uitgebreider besproken worden en soms wat lastiger zijn. Rekenen blijft een belangrijk onderdeel van scheikunde. Veel leerlingen vinden dan dat de stof lastiger wordt om te begrijpen en toe te passen.

Welke valkuilen zijn?

De grootste valkuil is te denken: "Ik doe dit wel even!" Dat is absoluut niet zo. Scheikunde heeft veel theorie die je moet leren. Niet alleen maar stampen maar ook toepassen door vragen te maken. Huiswerk maken is dus heel belangrijk want door veel te oefenen krijg je de stof onder de knie.

Wat is de uitdaging?

De uitdaging is dat je heel veel leert over stoffen en hoe je die moet gebruiken om nieuwe stoffen te maken.

Wil je meer weten over scheikunde in de bovenbouw?

Als je meer wilt weten over scheikunde en wat je er allemaal mee kan, vraag het je docent of TOA.

Wat kun je met Scheikunde?

Met scheikunde kun je alle kant op. De bekendste MBO opleiding is natuurlijk de MLO (Middelbaar Laboratorium Onderwijs). Daar stomen ze je helemaal klaar als laborant of analist voor op het Lab. Dat lab kan overal staan. Bijvoorbeeld in het ziekenhuis of bij een fabrikant voor medicijnen. Je kunt er kwaliteitsanalist mee worden maar ook meehelpen met onderzoek aan grond en water, cosmetica of levensmiddelen. Genoeg mogelijkheden.

Als je graag naar de HAVO wilt en je wilt graag een Natuur-profiel kiezen, dan heb je scheikunde zelfs nodig omdat het dan een verplicht vak is.

6.10 Het vak: Lichamelijke Opvoeding 2 (LO2)

1. Wat doe je bij lo2?

Spel, EHBO, atletiek, bewegen op muziek, zelfverdediging, badminton, trainingsleer en tik- en afgooispelen

2. Welke vaardigheden heb je nodig?

Behalve veel zelf sporten, ga je ook kritisch naar het bewegen zelf kijken. Je krijgt veel informatie over hoe de onderdelen nou echt in elkaar zitten.

3. Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

Je gaat veel dieper op de stof in. Ook zijn de onderdelen moeilijker dan in de normale lessen lo.

4. welke valkuilen zijn er?

Omdat het een examenvak is, moet je ook toetsen maken. Lo2 is dus niet alleen een praktijkvak, maar ook een theorievak.

5. Wat is de uitdaging?

Als je sporten leuk vindt, is lo2 het vak voor jou. Je gaat niet alleen veel meer doen dan in de normale les lo. Je krijgt ook meer inhoud over de verschillende disciplines zelf te weten.

6. Wil je meer weten over lo2 in de bovenbouw?

Vraag het aan je vakdocent.

8. Wat kan je met lo2?

Doorstromen bsm op de havo. Verder handig als je naar Sport & Bewegen wilt. Ook voor defensie/politie aangezien je leert leidinggeven.

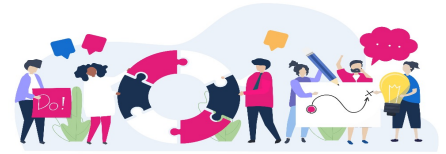
6.11 Het vak: Informatietechnologie (INFT)

Wat doe je bij Informatie Technologie?

Informatie Technologie (IT) is een nieuw keuzevak op de KSH.

Informatietechnologie en digitale media zijn een essentieel onderdeel geworden van de samenleving. Daarom zijn die onderwerpen zowel als algemene vorming, als in het kader van beroepsoriëntatie, belangrijk voor je.

IT is heel breed. Behalve het leren beheersen van kantoorapplicaties komen de volgende onderwerpen aan de orde: sleutelen aan computers, robots, games. Het leren programmeren en ontwerpen. Verder het maken en vormgeven van een website. En nog veel meer!

Welke vaardigheden heb je nodig?

Een onderzoekende en geïnteresseerde houding. Je hebt interesse in ict in het algemeen of op specifieke onderdelen. Je kunt goed samenwerken en je hebt een creatieve en probleemoplossend vermogen. Uiteraard oefen je deze vaardigheden in de lessen en in projecten. Het belangrijkste is je interesse, inzet en je wil om deze vaardigheden eigen te maken. Deze vaardigheden zijn handig voor nu en zeker straks bij je vervolgopleiding en toekomstige baan.

Wat zijn de verschillen met de onderbouw?

In de bovenbouw gaan we veel meer de diepte in wat betreft de lesstof en staat jouw oriëntatie op een toekomstig beroep in de ict of sectoren waarin ict-toepassingen een steeds grotere rol spelen centraal.

Het onderdeel 3D Ontwerpen heeft een grotere plek in het programma dan in de onderbouw. In de 3^e klas leg je een stevige basis om in het examenjaar klas je te specialiseren in een gebied of een specifiek onderwerp. Ook komen extra onderwerpen aan bod zoals het samenstellen van een computer en het maken van games in groepsverband.

Welke valkuilen zijn er?

Het lesprogramma is vrij breed, je komt misschien ook onderdelen tegen die je minder interessant vindt.

Wat is de uitdaging?

Sommige onderdelen zijn lastiger dan andere, hoewel alle onderwerpen zoveel mogelijk praktijkgericht zijn is het soms wel nodig je de achterliggende theorie eigen te maken.

Wil je meer weten over Informatie Technologie in de bovenbouw?

Je bent van harte welkom om je vragen aan meneer Maas te stellen of gewoon even te babbelen over het vak.

Wat kan je met Informatie Technologie?

Overall is technologie aanwezig en dat wordt alleen maar meer. Kunnen omgaan met digitale technologie is essentieel voor je deelname aan de arbeidsmarkt en aan de maatschappij. Niet alleen in voor de hand liggende beroepen als programmeur, app- en gameontwikkelaar, grafisch vormgever, designer en kunstenaar en ict-medewerker maar ook in beroepen in sectoren als Zorg en Welzijn. Ook daar worden ict-toepassingen steeds meer ingezet om personeelstekorten te ondervangen en zorgbehoevenden te ondersteunen. Niet alleen met een smart tillift maar ook met bijvoorbeeld zorgrobots.

7. DOORSTROMEN VAN MAVO 4 NAAR HAVO 4

Op de KSH kunnen leerlingen met een mavodiploma in principe doorstromen naar havo 4. Wij gaan ervan uit dat de leerlingen die hier bewust voor kiezen een goede kans hebben om een havodiploma te behalen binnen de daarvoor geldende termijn.

Voor de overstap van mavo 4 naar havo 4 zijn er dwingende adviezen die we sterk aanbevelen om de kans op een succesvolle overgang te vergroten. Deze adviezen zijn opgesteld, omdat het onderwijsniveau op de havo een stuk hoger ligt dan op de mavo. De leerstof is ingewikkelder en het tempo is hoger. Er is minder nadruk op reproductie en meer op inzicht in en toepassing van de theorie. Daarnaast wordt meer zelfstandigheid gevraagd. Om de doorstroom zo goed mogelijk voor te bereiden werkt de leerling in mavo 4 aan het doorstroomportfolio. Onderdeel van dit doorstroomportfolio is dat de leerling een motivatiebrief schrijft en dat de vakdocenten een beargumenteerd advies geven om de overstap zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Leerlingen en ouders worden uitgenodigd voor de voorlichtingsavond op **14 januari 2025**: Profielkeuze havo 4 en mavo 4-doorstromers.

HAVO Wie wil doorstromen naar de HAVO moet de volgende vakken kiezen:	
Cultuur & Maatschappij	Frans, geschiedenis en eventueel aardrijkskunde
Economie & Maatschappij	Economie, wiskunde en geschiedenis
Natuur & Gezondheid	Wiskunde, scheikunde en biologie
Natuur & techniek	Wiskunde, scheikunde en natuurkunde

Bij een overstap gelden de onderstaande dwingende adviezen:

- De leerling heeft examen gedaan in zeven vakken in een profiel dat verwant is aan het gekozen profiel van de havo.
- De kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde moeten voldoende zijn afgerond.
- Voor alle examenvakken op de mavo moet gemiddeld een 6,5 behaald worden.
- Het kiezen van wiskunde B in je profiel wordt afgeraden.
- Een inschrijving voor een MBO-opleiding is verplicht om te voorkomen dat de leerling geen plek meer heeft op het MBO, als je na het examen toch niet voldoet aan bovenstaande adviezen.

8. PROFIELKEUZE HAVO

VAKKENPAKKETKEUZE BOVENBOUW HAVO 2025

GEMEENSCHAPPELIJK DEEL (VERPLICHT)

Nederlands
Engels
Maatschappijleer (afgesloten in H4)
Culturele en Kunstzinnige Vorming (SE wordt afgesloten in H4)
Profielwerkstuk (SE wordt afgesloten in H5)
Lichamelijke Opvoeding (afgesloten in H5)
Loopbaan Oriëntatie Begeleiding

VERPLICHTE PROFIELVAKKEN

CM	EM	NG	NT
Frans/Duits/Spaans	Wiskunde A	Wiskunde A/B	Wiskunde B
Geschiedenis	Economie	Scheikunde	Natuurkunde
Aardrijkskunde/Maw	Geschiedenis	Biologie	Scheikunde
Muziek/Drama/Frans/ Duits/Spaans *			

PROFIELKEUZEVAKKEN

1 vak kiezen

EM	NG	NT
Bedrijfseconomie	NLT	NLT
Aardrijkskunde/Maw	Aardrijkskunde/ Natuurkunde *	Biologie
Frans/Duits/Spaans	Wiskunde D*	Wiskunde D

KEUZE-EXAMENVAKKEN

1 (óf 2) vak(ken) kiezen **

CM	EM	NG	NT
Frans/Duits/Spaans	Frans/Duits/Spaans	Frans/Duits/Spaans	Frans/Duits/Spaans
Wiskunde A	Aardrijkskunde/Maw	Economie	Economie
Muziek/Drama	Bedrijfseconomie	Muziek/Drama	Muziek/Drama
Aardrijkskunde/Maw	Muziek/Drama	Aardrijkskunde/ Natuurkunde *	Biologie
Biologie *	Biologie *	NLT	NLT
		Wiskunde D*	Wiskunde D
BSM *	BSM *	BSM *	BSM *

Afkortingen:

NLT= Natuur, Leven en Technologie

MAW= Maatschappijwetenschappen

BSM= Bewegen, Sport en Maatschappij

de cijfers voor Culturele en Kunstzinnige Vorming, Maatschappijleer en het Profielwerkstuk leveren samen het combinatiecijfer

*

- Muziek kan niet gekozen worden met Drama
- BSM kan niet gekozen worden met Muziek of Drama
- Frans kan niet samen met Duits
- Biologie kan niet samen met bedrijfseconomie of MAW

/ = keuze maken

NOTA BENE *Bovenstaande keuzemogelijkheden in het keuze-examenvak zijn onder voorbehoud:*

1. *Als er problemen met het maken van een rooster worden voorzien, zal een leerling gevraagd worden zijn/haar keuze te veranderen.*
2. *Als minder dan 10 leerlingen een vak in het keuze-examenvak hebben gekozen, kan de schoolleiding beslissen dat het vak niet gegeven wordt. In dat geval zal de leerling een ander vak in het vrije deel moeten kiezen.*

**

Aan het kiezen van meer dan één keuze-examenvak zijn voorwaarden verbonden. Voor leerlingen die een **extra vak** in het vrije deel willen doen, gelden de volgende beperkingen:

1.

Voor het extra vak moet het eindcijfer voldoende zijn.

2.

De leerling is **verplicht** het extra vak tot het einde van het jaar te volgen, ouders tekenen hiervoor.

3.

Het is mogelijk dat om organisatorische redenen een vak niet als "extra vak" kan worden gekozen.

5. Het gekozen extra vak wordt niet gefaciliteerd in het rooster. De leerling volgt het vak op eigen kracht. De leerling wordt gekoppeld aan een vakdocent.

6. De vakdocenten geven advies over het gekozen vak. Als het advies niet overeenkomt met de wens van de leerling volgt een gesprek.

9. MBO-OPLEIDINGEN 2024-2025

Bij alle opleidingen is het internetadres vermeld. Het is handig om vooraf al eens te kijken wat de verschillende opleidingen te bieden hebben. De meeste scholen vallen onder grote scholen- gemeenschappen, de zgn. **ROC's (Regionaal Opleiding Centrum)**. Daar kun je dan verder surfen naar de opleiding van jouw keuze. De sites bevatten veel informatie over toelatingseisen en over de structuur van de opleidingen en vaak over de bereikbaarheid van de verschillende scholen. Ook zijn er vaak informatieve filmpjes te bekijken.

Bovendien kun je daar ook heel eenvoudig de informatieboekjes van de desbetreffende opleiding(en) bestellen. Veel succes daarmee.

Er zijn een paar algemene site waar allerlei informatie te vinden is over het vervolgonderwijs. Ook vind je daar testen en andere zaken om je te helpen om tot een keuze te komen.

- www.tkmst.nl
- www.beroepeninbeeld.nl
- www.bekijkjetoekomstnu.nl

Andere interessante websites zijn

- www.beroepskeuzetest.nl
- www.123test.com
- www.Leerplein-mzk.nl

9.1 Profiel Economie

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

• **Locatie Haarlem:**

Voor de richtingen: Bedrijfsadministratie, Juridisch Medewerker, Directie Secretaresse, Medewerker Secretariaat, Administratie en Receptie, Marketing en Media, Marketing en Communicatie, Mediamanager, Mediavormgever, Marketing Medewerker Internationaal (IVS), Junior Accountmanagement (IVS), Groothandel, Verkoper, Mode Handel, Manager Detailhandel (Retail), Interieuradviseur, Facilitair Leidinggevende, Manager/ondernemer Horeca, Kok, Gastheer/vrouw, Medewerker Evenementenorganisatie

• **Locatie Hoofddorp:**

Bedrijfsadministratie, Manager Retail, Internationale Handel, Intercedent, Junior Accountmanager, Manager Retail, Manager Transport en Logistiek, Financieel Administratief Medewerker

• **Locatie Beverwijk:**

Detailhandel, Bedrijfsadministratie, Junior Accountmanager, Manager Retail

• **Voor Entree opleidingen:**

Assistent Horeca, Voeding of Voedingsindustrie en Assistent Verkoop/Retail:

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

Zakelijke dienstverlening, Commercieel Medewerker Bank en Verzekeringswezen, Juridische Dienstverlening, Marketing, Communicatie en Evenementen, Management Support, Detailhandel en Groothandel, Management en Ondernemerschap (ook Engelstalig), Jean des Bouvrie College, International Business Studies

Nederlands Luchtvaart College Hoofddorp: (<http://www.rocva.nl>)

Luchtvaartdienstverlening, Luchthaven Facilitair, Luchthaven Beveiliging, Luchthavenlogistiek, Travel en Hospitality en Leisure en Hospitality, Aviation Studies en Tourism (Engelstalig)

MBO Rijnland (<http://www.mborijnland.nl>)

Junior Assistent-Account, Financieel Administratief Medewerker, Bedrijfsadministratie, (Internationaal) Marketing en Communicatie, Medewerker Evenementenorganisatie, Manager Retail, Juridisch Administratief Dienstverlener, Medewerker Secretariaat en Receptie, (Directie) Secretaresse, Junior Accountmanager/ Business en Technology, Logistiek, Horeca, Facilitaire Dienstverlening, Toerisme en Recreatie
Kijk voor de locaties en de adressen op de website

ROC TOP: (<http://www.roctop.nl>)

Financiële Dienstverlening, Commercieel Medewerker Bank en Verzekeringswezen, Juridische Dienstverlening, Managementondersteuning, Medewerker Marketing en Communicatie, Medewerker Evenementenorganisatie, Secretaresse, Ondernemer Detailhandel (Retail), Manager/Ondernemer Horeca, Toerisme en Recreatie, Facilitair Leidinggevende

TIO College Amsterdam (<http://www.tio.nl>)

CBM, HMA, SRH

IVA Driebergen (<http://www.iva-driebergen.nl>)

Instituut voor Automotive & Nautisch Business Management)

Horeca Opleidingen

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

Locatie Haarlem: Manager/ondernemer Horeca (school/praktijkroute), Medewerker/Manager/Bedrijfsleider Fastservice, Gastheer/vrouw, (Zelfstandig werkend) Kok en Facilitair Medewerker:

MBO Rijnland: (<http://www.mborijnland.nl>)

Horeca Manager/Ondernemer, Facilitaire Leidinggevende, Bakkerij en Patisserie

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

Hotelschool Amsterdam, Horeca en Hotelmanagement, Koken en Gastheerschap, Facilitaire Dienstverlening en Brood en Banket

ROC TOP: (<http://www.roctop.nl>)

Ondernemer Horeca, Facilitair Medewerker

Mondriaan College: (<http://www.mondriaan.nl>)

Hotelschool Den Haag

Creatieve Opleidingen

Nova College: (www.novacollege.nl)

Dans en Theater

Cosmo Academy:

Medewerker Entertainment, Vrije Tijd en Evenementen

ROC van Amsterdam (www.rocva.nl)

Artiest Theater, Artiest Muziek, Artiest Dans, (www.pactamsterdam.nl) Artiest Music Production, Event Producer, Allround Grimeur
Frank Sander Academie voor Musicaltheater
Media Vormgeving, Media Redactie, Media Design
Mode en Interieur (Jean School): Denim [ook Engelstalig],
Jean des Bouvries College: Interieur en Mode.

Dutch Academy of Performing Arts (DAPA) (www.musicalopleiding.nl)

Opleiding voor Musical, verschillende andere opleidingen zijn in ontwikkeling

Mediacollege Amsterdam: (<http://www.ma-web.nl>)

Mediavormgever, Ruimtelijk Vormgever, Audiovisueel, Filmacteur, Podium Technicus
Evenemententechnicus, Geluidstechnicus, Media- Gamedeveloper, Game Artist, Media manager, Mediaredactie medewerker, Allround DTP'er en medewerker DTP en Allround Signmaker en medewerker Sign

Nimeto in Utrecht: (<http://www.nimeto.nl>)

Reclame en presentatietechnieken

Voor Styling, Interieur en Vormgeving, Styling en Presentatie, Media en Communicatie, Creatieve Techniek en Vastgoed Onderhoud en Technisch Adviseren en Ondernemerschap

Hout- en Meubileringscollege: (<http://www.hmcollege.nl>)

Voor de richtingen: Interieur en Wonen, Meubel en Hout en Design en Modeaccessoires

ROC Zadkine: (<http://www.zadkine.nl>)

Vakschool voor Edelsmeden

9.2 Profiel Zorg en Welzijn

Er is een algemene site met veel info over alles op het gebied van leren en werken in Zorg en Welzijn. Dit is: www.komwerkeninzorgenwelzijn.nl

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

Verschillende locaties in Haarlem:

- Helpende Zorg & Welzijn, Facilitairmedewerker Zorg en Welzijn (Dienstverlening), Verzorgende-IG, Kraamzorg, Mbo-Verpleegkundige:
- Uiterlijke Verzorging Uiterlijke verzorging: (Allround) Kapper, Salonmanager, (Allround) Schoonheidsspecialist
- (Gespecialiseerd) Pedagogisch Werker, Pedagogisch Werker Kinderopvang, Sociaal Werker, Onderwijsassistent, (Persoonlijk) Begeleider Gehandicaptenzorg of Specifieke Doelgroepen, Helpende Zorg en Welzijn
- Assistenten Gezondheidszorg (Apothekers- Dokters- Tandartsassistenten):
- **CIOS** Sport en Bewegen: Sport- en bewegingsleider/coördinator, Sport, Bewegen en Gezondheid

Locatie Hoofddorp:

- Uiterlijke Verzorging: (Allround)Kapper, Salonmanager, (Allround)Schoonheidsspecialist.
- Verpleging, Verzorging, Pedagogisch Werker, Onderwijsassistent, Sociaal Werker, Facilitairmedewerker, Helpende Zorg en Welzijn (Dienstverlening)

Locatie Beverwijk:

- Uiterlijke verzorging: (Allround)Kapper, Salonmanager, (Allround)Schoonheidsspecialist
- Verzorgende IG, Pedagogisch Werker, Maatschappelijke Zorg, Onderwijsassistent, Persoonlijk begeleider Gehandicaptenzorg en Specifieke doelgroepen, Facilitairmedewerker, Helpende Zorg& Welzijn (Dienstverlening)
- Laboratoriumtechniek:
Biologisch Medisch Analist, Chemisch-fysisch Analist en Allround Laborant

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

- Verplegende, Verzorgende, Assistenten Gezondheidszorg (Apothekers- Dokters- Tandarts Assistent), Agogisch Medewerker GGZ, Dienstverlening Zorg en Welzijn, Medewerker Maatschappelijke Zorg, Persoonlijk begeleider Gehandicapte Zorg/ Specifieke Doelgroepen, Onderwijsassistent, Helpende gezondheidszorg, (Gespecialiseerd) Pedagogisch Werker en Sociaal Cultureel Werker.
- Laboratoriumopleiding: Allround Laborant en Analist
- Uiterlijke Verzorging: (Allround) Schoonheidsspecialist en (Allround) Kapper, Salonmanager en Allround Grimeur
- Sport en Bewegen, Sport en Gezondheid en Johan Cruyff College (Sport en Business en Sport en Coaching)

MBO Rijnland (www.mborijnland.nl)

- Sport en Bewegen, Pedagogisch Medewerker, Onderwijsassistent, Sociaal Maatschappelijke Dienstverlening, Assistenten Gezondheidszorg, Verzorgende IG, Verpleging, Agogisch Medewerker GGZ, Maatschappelijke Zorg Persoonlijk Begeleider, Pedagogisch Werker en Onderwijsassistent
- Laboratoriumtechniek: Biologisch Medisch Analist, Chemisch-fysisch Analist en Allround Laborant
- Uiterlijke Verzorging: (Allround) Schoonheidsspecialist en (Allround) Kapper, Salonmanager

ROC TOP: (www.roctop.nl)

Sport en bewegen, Doktersassistent, Verzorgende, Verpleegkundige, Maatschappelijke Zorg, Pedagogisch Werk/ Onderwijs, Sociaal Werk

9.3 Profiel Groen

Clusius College: (<http://www.clusius.nl>)

Dierv verzorging, Dierenartsassistent en Paardenhouderij, Zorgbedrijf Dierenhouderij, Voeding en Levensmiddelen technologie, Food, Health en Innovation, Monteur Mobiele Werktuigen, Tuin, Park en Landschap, Water en Recreatie, Bloem en Design, In en Outdoor Styling, Groene Detailhandel, Commercieel Ondernemen, Plantenteelt, Veehouderij, Groen, Grond en Infra.

Wellantcollege: (<http://www.wellant.nl>)

Paardenhouderij, Dierenverzorger, Dierenartsassistent en Medewerker Zorgboerderij, Medewerker Dierenspecialzaak/Tuincentrum, Food Academy, Groothandel en Logistiek, Stedelijk Groen en Natuurbeheer, Land, Water en Milieu, Watermanagement, Sportvissen, Veehouderij, Plantenteelt, Technisch Medewerker, Flower/Indoor/Outdoor Design, Tuin, Park en Landschap, Groen Recreatie en Toerisme, Commerciële Opleidingen.

Orde en Veiligheid | Opleidingen

ROC van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

- Veiligheids College: Beveiliging (Vooropleiding voor de Marechaussee), Handhaving, Toezicht en Veiligheid (Vorbereiding voor de Politie), Luchthavenbeveiliging
- Veiligheid en Vakmanschap (Vooropleidingen voor Defensie).(<http://veva.nl>)

Nova College:(www.novacollege.nl)

Handhaver Toezicht en Veiligheid en Beveiliging

MBO Rijnland: (www.mborijnland.nl)

Orde en veiligheidsopleidingen

ROC TOP: (www.roctop.nl)

(Coördinator) Beveiliging

Politie: (www.kombijdepolitie.nl)

Landmacht: (www.werkenbijdelandmacht.nl)

Luchtmacht: (www.werkenbijdeluchtmacht.nl)

Marine: (www.werkenbijdemarine.nl)

9.4 Profiel Techniek

Nova College: (<http://www.novacollege.nl>)

- **Maritieme Academie:**

Voor de richting: Nautische Opleidingen(Zeevaart en Binnenvaart) en MyTec (Electro-Procestechniek en Werktuigbouw).

- **Locatie Haarlem:**

Voor de richting: ICT

- **Locatie Beverwijk:**

Voor de richtingen: Bouw en infra, Installatietechniek (woning), Elektro en Werktuigbouw, Autotechniek, MyTec (Elektro- Proces en Werktuigbouw) en ICT, Allround Dakdekker, Junior Consultant Duurzaamheid

Laboratoriumtechniek: Biologisch Medisch Analist, Chemisch-fysisch Analist en Allround Laborant

- **Locatie Hoofddorp:**

Voor de richtingen: Bouw, Autotechniek, Elektro- en Installatietechniek, Logistiek, en ICT, Allround dakdekker, Junior Consultant Duurzaamheid.

- **Voor de richting Entree opleidingen techniek:**

Bouw, Wonen en Onderhoud, Motorvoertuigentechniek, Installatie- en Constructietechniek

Roc van Amsterdam: (<http://www.rocva.nl>)

Techniek en technologie

Voor de richtingen: Bouw en Onderhoud, Techniek en Procesindustrie (Installatie en Elektrotechniek, Metaaltechniek, Werktuigbouwkunde, Mechatronica, Laboratoriumtechniek en Vliegtuigtechniek) ICT (Beheer en Ontwikkeling), Mobiliteitstechniek, Logistiek en Wegtransport
Media en Evenemententechniek, Mediavormgeving en Redactie en Signmaker

MBO College Airport Hoofddorp: (<http://www.rocva.nl>)

Afdeling Luchthavenlogistiek, Luchthavenbeveiliging, Luchtvaartdienstverlening, Luchthavenfacilitair en Vliegtuigtechniek

MBO Rijnland: (<http://www.mborijnland.nl>)

Elektro-Installatie Techniek, Technisch Engineering& Smart Technologie, Mechatronica, Metaal en Werktuigbouw, Transport en Logistiek, ICT, Mediavormgeving, Bouwkunde, Infratechniek en Autotechniek

Mediacollege Amsterdam: (<http://www.ma-web.nl>)

Mediavormgever, Ruimtelijk Vormgever, Audiovisueel, Filmacteur, Podium Technicus Evenemententechnicus, Geluidstechnicus, Media- Gamedeveloper, Game Artist, Media manager, Mediaredactie medewerker, Allrounder DTP'er en medewerker DTP en Allround Signmaker en medewerker Sign

Hout- en Meubileringscollege Amsterdam: (<http://www.hmcollege.nl>)

Voor de richtingen: Interieur(Styling) en Wonen, Meubel en Hout en Design en Modeaccessoires

Leidse Instrumentmakerschool: (<http://www.lis-mbo.nl>)

Voor de richting: Research instrument maker

ROC Zadkine: (<http://www.zadkine.nl>)

Vakschool voor Edelsmeden

10. OPEN DAGEN

Hieronder volgt een overzicht van de meeste open dagen van de in deze folder vermelde opleidingen.

Controleer altijd op de website of de adressen data en tijden kloppen!!!

Open dagen mbo-opleidingen 2024-2025

Oktober

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
ROC van Amsterdam (Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Hoofddorp, Bussum & Hilversum)	17 oktober	16.00 – 20.00 uur
MBO College Airport (Hoofddorp)	17 oktober	16.00 – 20.00 uur
PACT Amsterdam	17 oktober	16.00 – 20.00 uur
Tio Amsterdam (particulier onderwijs)	17 oktober	19.00 en 20.30 uur
EuroCollege Amsterdam (particulier onderwijs)	19 oktober	19.00 – 21.00 uur

November

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Tio Amsterdam (particulier onderwijs)	9 november	11.00 en 12.30 uur
Leidse instrumentenmakers School (Leiden)	9 november	9.00 – 13.00 uur
Hout- en Meubileringscollege (Amsterdam)	9 november	10.00 – 14.00 uur
mboRijnland (Leiden)	11 november	16.00 – 21.00 uur
Mediacollege Amsterdam	13 november	15.00 – 21.00 uur
EuroCollege Amsterdam (particulier onderwijs)	14 november	19.00 – 21.00 uur
Nimeto Utrecht	15 november	n.n.b.
Nimeto Utrecht	16 november	n.n.b.
Tata Steel Academy	19 november	15.00 – 20.30 uur
Yuveta mbo (Aalsmeer, Amsterdam)	23 november	10.00 – 15.00 uur
ROC van Amsterdam (Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Hoofddorp, Bussum & Hilversum)	26 november	16.00 – 20.00 uur
MBO College Airport (Hoofddorp)	26 november	16.00 – 20.00 uur
Vonk (Alkmaar, Den Helder, Hoorn en Schagen)	26 november	16.00 – 20.00 uur

December

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Nova College mbo (Haarlem, Hoofddorp, Beverwijk)	2 december	18.00 – 21.00 uur

Talland College (Alkmaar, Edam, Heerhugowaard, Hoorn, Koog aan de Zaan, Purmerend, Zaandam)	4 december	n.n.b.
---	------------	--------

Januari

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Leidse instrumentenmakers School (Leiden)	16 januari	16.00 – 20.00 uur
Hout- en Meubileringscollege (Amsterdam)	24 januari	17.00 – 21.00 uur
Hout- en Meubileringscollege (Amsterdam)	25 januari	10.00 – 14.00 uur
Nova College mbo (Haarlem, Hoofddorp, Beverwijk)	25 januari	10.00 – 15.00 uur
ROC van Amsterdam (Amsterdam, Amstelveen, Diemen, Hoofddorp, Bussum & Hilversum)	25 januari	10.00 – 14.00 uur
MBO College Airport (Hoofddorp)	25 januari	10.00 – 14.00 uur
Lucia Marthas Institute for Performing Arts (Amsterdam)	26 januari	n.n.b.
Yuverta mbo (Aalsmeer, Amsterdam)	31 januari	16.00 – 20.00 uur Aalsmeer 14.00 - 18.00 uur Amsterdam

Februari

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Nova College mbo en vavo (Haarlem, Hoofddorp, Beverwijk)	5 februari	18.00 – 21.00 uur mbo 19.00 – 21.00 uur vavo
Vonk (Alkmaar, Den Helder, Hoorn en Schagen)	11 februari	16.00 – 20.00 uur
Mediacollege Amsterdam	12 februari	15.00 – 21.00 uur

Maart

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Leidse instrumentenmakers School (Leiden)	8 maart	9.00 – 13.00 uur
Yuverta mbo (Aalsmeer, Amsterdam)	12 maart	16.00 – 20.00 uur locatie Aalsmeer 14.00 - 18.00 uur locatie Amsterdam
ROC van Amsterdam (Amsterdam, Amstelveen, Diemen & Hoofddorp)	13 maart	16.00 – 19.00 uur
MBO College Airport (Hoofddorp)	13 maart	16.00 – 19.00 uur
Hout- en Meubileringscollege (Amsterdam)	22 maart	10.00 – 14.00 uur
Nova College mbo en vavo (Haarlem, Hoofddorp, Beverwijk)	24 maart	16.00 – 18.00 uur mbo 19.00 – 21.00 uur vavo

April

Onderwijsinstelling	Datum	Tijdstip
Mediacollege Amsterdam	10 april	15.00 – 21.00 uur

11. HET DECAANAAT OP DE KSH

De decaan helpt je bij het maken van keuzes en bij het zoeken naar een studie of een beroep. Dit begint bij de profielkeuze die in deze brochure centraal staat.

Vanuit de KSH organiseren wij diverse activiteiten om je goed voor te bereiden op een goede profielkeuze. In de mentorlessen werken we voor de Loopbaanoriëntatie en – begeleiding met de methode- “Tumult in de bovenbouw- het LOB dossier”. Hierbij kom je erachter wat je talenten, kwaliteiten en interesses zijn en welk profiel daar het beste bij past. Door middel van het maken van opdrachten, het voeren van gesprekken, bekijken van video’s en te reflecteren krijg je een goed beeld van jezelf om tot een keuze te komen.

Met behulp van “Tumult in de bovenbouw” en alle andere activiteiten met betrekking tot het LOB hopen wij de leerlingen te helpen bij het maken van een goede keuze.

Mocht u na het lezen nog steeds vragen hebben over de profielkeuze dan kunt u natuurlijk altijd bij mij terecht. Op school ben ik te vinden in Kamer 108 en uiteraard ben ik ook te bereiken via e-mail.

Nogmaals veel succes bij het maken van de passende profielkeuze!

Maurien Ackermann
Decaan mavo,
m.ackermann@kshcollege.nl